

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază
Numeri singuratici la 5 cr. s'vând la „Institutul Tipografic“.

Poporul nostru.

Sibiu, 16 Maiu n.

Ieri, în memorabila zi de 3/15 Maiu, ar fi fost să se țină conferința națională. Ea însă a lipsit. Guvernul maghiar, îmbuibat în averile țării, îngâmfat de succesele specioase ale mileniului, într'un mod mai volnic și mai barbar ca ori-când ne-a oprit ținerea ei. Conferința a lipsit, și faptul acesta ni-a arătat de ce avem lipsă.

E o normă comună pentru noi o regulă, stabilită de experiența unui timp îndelungat, că ceea-ce stăpânitorii noștri ne opresc, aceea este ce ne trebuie. Ori-ce ei ne doresc, aceea ne strică; ori-ce ei ne sfătuiesc, de aceea se ne ferim și ori-ce ei ne deneagă, aceea se ni-o exorăm și câștigăm.

Ni-au oprit întrunirea conferinței: e semn, că noi tocmai de întruniri avem lipsă, că nouă tocmai întrunirile ni-ar folosi.

E și foarte firesc lucrul acesta.

Am suferit o sguđuitură teribilă, cum n'am mai pățit. O mulțime de vechi păreri înrădăcinate au fost smulse din conștiința poporului; o mulțime de persoane prin înșelările lor au fost trântite din înălțimea, la care se ridicaseră în ochii tuturor, în cel mai de jos abis, acoperite totodată de dispreț general. Ca-și-când am fi fost surprinși de un groaznic cutremur de pământ, care a dărâmat o mare parte din construcțiile vieții noastre politice, în forul nostru public s'a făcut o mare ruină, care a acoperit stradele cunoscute și bătute. Acum stradele, cele bune și sănătoase, trebuesc curățite de sfărmiturile ce le acoperă; ear' cele rele, piezișe și impracticabile, trebuesc umplute și dacă lipsa cere, nouă căi și nouă strade trebuesc croite și pregătite.

Dar' evenimentul acesta nenorocit trebuie făcut cunoscut înaintea poporului, trebuie să i-se aducă la cunoștință toate detaliile nenorocirii, urmările ei rele și bune, precum și planurile, după cari ar fi să se construiască, sau mai bine să se reconstruiască ce s'a dărâmat. E vorba doar despre civitatea vieții noastre publice, comună tuturor. După-ce inginerii și experții au făcut între sine planurile bine chibzuite, acestea trebuesc arătate înaintea muncitorilor, trebuie duse în masele poporului, căci în sfârșit tot ei are să lucre și să asude la executarea lor.

Că poporul nostru e și foarte dor-nic de lucru, nu mai încapă îndoială.

Până acum poporului i-s'a atras numai atențiunea, i-s'a deșteptat numai interesul, dar' un rol oare-care nu i-s'a prea dat, decât ca de decorație. Acest rol încă i-l-a împlinit aproape inconștient. El scapără acum după lucru: el dorește să contribuie și el cu partea sa, unde se cere.

Ieri, pe stradele Sibiului erau cete de țărani veniți la conferință; des-de-dimineață ei au impresurat casa presidentului nostru și i-s'a deschis inimile înaintea lui. Au cetit „Foia Poporului“ și li-a fost destul pentru ca să se înțeleagă 5—6 înși, să se hotărască și să plece la Sibiu. Preoții lor nu cetesc, nici „Foia Poporului“ necum „Tribuna“. Și dacă i-am întrebare, că preotul lor n'a știut că conferința e oprită, ca să le fi spus, ei au răspuns cu un disgust pe față, că „popa nost nu cetește nici cât noi!“ Astfel călăuziți numai de gândul lor bun, ei au pornit spre Sibiu și aici s'au întâlnit, cu alții din alte sate, și dacă n'a fost conferință, ei au conferat — fără considerare la ordinul de oprire — pe basă națională românească.

Faptul acestor oameni — cam la 60-70 de înși — ne-a pătuns. Și cum ne gândiam la întrunirea celor 40.000 de pe „Câmpul libertății“ ni-s'a impus de sine întrebarea: „De ce se nu ne coborim în mijlocul acestor oameni, atât de buni, atât de onesti și dornici de muncă? De ce se nu-i conchegăm pe ei, după exemplul celor dela 48 și se nu supunem deliberării lor toate cauzele noastre, care în sfârșit ale lor sunt?“

„Acum când politicianii maghiari, ca Ugron și conșoții sei, întrunesc mii de oameni sub cerul liber pe stradele mure-dare ale Budapestei, de ce se nu întrunim și noi poporul nostru pe câte un câmp verde, la câte un meeting, unde se-i spunem cum stăm, noi între noi, cum stăm cu guvernul, și cum ar trebui să lucrăm pe viitor?“

Eată tot atâtea întrebări, la cari ar trebui să ne gândim cu toții.

Convocarea delegațiunilor.

Foia oficială publică rescriptul prea înalt către ministrul de externe Goluchovski și miniștrii președinți Bánffy și Badeni, prin care se convocă delegațiunile pentru ziua de 30 Maiu a. c. la Budapesta.

Bațjocura crește.

Toemai pe ziua, când Ugron și Horánszky își anunțaseră interpelețiile lor în afacerea „satisfacției“ ce a dato iteșul ministru-president Novakovicî înfurmuraților din Budapesta, Bánffy plecase la Viena să se sfătuească cu Goluchovski asupra 1., ce e de făcut față cu bătaia de joc ce nu încetează a veni în fiecare zi tot mai cutezătoare; 2., ce se răspundă nației reprezentate în Sándor-ucza.

Ugron, bănuind pișcherlic din partea lui Bánffy, și-a amintit interpelearea, pe când Horánszky a interpelet foarte slab, domol, ca de poruncă. Se vede treaba, că între partidul omului-sfux și al lui pașă decurg earși pertractări pentru fusione.

Până se va cunoaște rezultatul convorbirii cu Goluchovski, vom reproduce o foarte bună și frumoasă depeșă ce găsim spre mirarea noastră numai în „Alkotmány“, ear' în alte foi budapestane de loc. Eată o:

Belgrad, 14 Maiu. Ministrul-president și ministrul de externe Novakovicî a trimis tuturor representațiilor Sârbiei în statele străine o circulară în afacerea vătămării steagului ungar. În această notă spune mai întâi, că guvernul (sârbesc) deja de mai înainte (10 fil) și-a dat toată silința, să înăbușe (!) în poporul sârb, ce o nutrește față cu Ungaria. Prin urmare, arderea steagului ungar a fost pentru guvern tot atât de nepotrivit, cât și de penibil. (A treia bațjocură în 5 rânduri. Red. Trib.).

„Fapte, că guvernul unguresc a fost acela, care în primul rând a provocat acest incident regretabil, prin aceea că, cedând ideii de grandomanie a virit în programul millenar și plimbarea steagului și emblemei sârbești.

„La toate acestea s'a mai adăogat apoi și modul de a proceda de care sunt făcuți pașai Sârbii din Ungaria. Prin urmare lucru foarte firesc, că și aceasta a contribuit la întăritarea opiniunii publice“.

Nici un alt ziar nu publică această importantă depeșă.

Corpurile legiuitoare.

Mecuri în 1/13 l. c. a fost închisă prima sesiune a corpurilor legiuitoare române prin înaltul rescript al Majestății Sale, regele Carol, în care sesiunea trecută a fost remarcată ca „plină de muncă rodnică“.

Lărgirea dreptului electoral în Austria.

II.

Fără îndoială, unul din cele mai importante și mai promițătoare momente ale desbaterilor este însuși rezultatul numeric cu care proiectul de lege a eșit biruitor, votat fiind cu aproape unanimitate, adică: 234 voturi pro și numai 19 contra, nu însă contra lărgirii dreptului, ci fiindcă lărgirea nu li-se păru destul de întinsă. Aceste 19 voturi vor forma deci simbu-rele, în giurul căruia se vor grupa mulți din deputații, cari azi încă, pentru motivele și rezervele expuse au fost contra, dar' în timpul desbaterilor au votat pro, cât și mulți din viitorul reichsrath, în care vor ședea deja și cei 72 deputați ce se vor alege în noua curie generală. Căci așa afirmă și cei-ce se bucură și cei-ce n'au cuvânt a fi veseli de urmările parlamentare ale noiei legi, că cea mai mare parte a celor 72 deputați vor fi autonomiști-federaliști și democrați, în tot cazul dușmani din cei mai crânceni ai partidului german-liberal-jidănesc, spriginitorul atât de puternic al liberalismului jidano-păgân în Ungaria.

Deși deci ea însăși, stânga unită germană, vedea că prin noua lege electorală i-se va slăbi mult poziția în viitorul parlament, totuși a fost silită să voteze pentru ea, căci, dacă vota contra, își înstrăina și mai mult pe alegători la viitoarele alegeri. Sie hat sich in's Unvermeidliche gefügt.

Am zis că mulți deputați, cari astăzi au votat pentru, se vor alătura în viitorul reichsrath, cătră cei 19 radicali, și cei noi deputați democrați, spre a forma o grupare cu scop de a lucra întru lărgirea și mai departe a dreptului electoral până la limitele admisibile ale votului universal, cu desființarea curiilor, sau colegiilor electorale, alcătuite după interese.

Cehii, antisemiții, germani-naționalii și, cum de sine se înțelege, democrații au vorbit pe timpul desbaterilor, cu toții, pentru votul universal, declarând vorbitorii celor dintău trei partide categoric, că vor vota proiectul numai pentru aceea, fiindcă îl consideră ca prima etapă către votul universal.

Din punctul de vedere însă pur național, momentul cel mai isbitor, instructiv, interesant și pentru noi este ținuta germanilor-naționali, adică a partidului german curat, neamestecat cu Jidani, care

se conduce în primul rând de ideea naționalismului și pe care, cum am văzut în studiul Drului Lippert, acesta l-a desemnat ca moștenitorul germani-liberalilor, ca viitorul reprezentant și apărător parlamentar al germanismului în Austria. Deputații acestui partid au declarat adică pe față, fără încungir, în plin parlament, că, deși își dau pe deplin seamă că prin votul universal elementul german va fi reprezentat numeric mai slab, totuși se declară partizani și apărători lui, căci într'acolo tinde dezvoltarea vieții politice a popoarelor austriece.

Antisemiții, Cehii, Polonezii și sudslavii au accentuat tare, pe timpul desbaterilor, ideile federaliste.

În sfârșit, guvernul și-a apărut, cum a putut, una din condițiile existenței sale: reforma electorală și reînnoirea pactului economic cu Ungaria, prezentând proiectul ca compromisul cel mai admisibil în actualul moment al diferitelor interese politice, naționale și sociale ale popoarelor și straturilor dincolo de Leitha.

Vom da deci pe rând declarațiunile și enunțațiunile acestea după dările de seamă publicate în ziare.

De oare-ce guvernul își precisase vederile sale deja în prima ceteră, — în a doua ceteră, fiind sigur de reușită, nu prea s'a angajat în lupta oratorică a partidelor. Un singur ministru a luat cuvântul la început pentru a repeți, cam de datorie, punctul de vedere al guvernului, și încă ministru fără portofoliu, așa zisul *Landsmannminister* al Polonezilor, Dr. Rittner. Eată ce a zis între altele:

„Tot mai mult ese la iveală cererea, a atrage straturile mai largi ale populației la conlucrare în viața politică (a statului), adică a extinde dreptul electoral, a-l face universal. Din acest punct de vedere este apreciată azi ori-ce reformă electorală și, mai mult sau mai puțin aprobată ori reprobată, din punctul de vedere al cutărui sau cutărui partid, în măsura în care se apropie către votul universal. E deci lucru firesc, că această cinosură se aplică și la proiectul de față.“

Deputatul ceh Dr. Slavík...: Până-ce nu va fi introdus votul egal, fiecare reichsrath va trebui să se ocupe cu reforma electorală (Aprobări)...

Dr. Kramarz... Din punctul de vedere național, sperăm că votul universal, egal și direct ne va aduce o îmbunătățire a stărilor noastre naționale; că va deștepta simțământul pentru egala îndreptățire adevărată și faptică, că va introduce o idealizare a luptei; din punctul de vedere social, economic și politic, credem noi, că va fi cu puțință, a găsi într'un parlament, care isvorește

„FOIȚA TRIBUNEI“.

Mihail cav. de Trapsia.

Caransebeș, 8 Maiu n. 1896.

(Aprețieri). Orașul Caransebeș în scurtul timp de un an a avut durerea de a asista la înmormântarea duor dintre cei mai distinși fii ai Bănătuții de astăzi.

Abia sunt 8 luni de când bravul general și vrednicul fost president al comunității de avere, Traian Doda, ne-a părăsit și astăzi a trebuit să petrecem la locul de unde nu mai este reînnoțare pe locotenent-mareșalul campestru Mihail cav. de Trapsia.

Încă nu ni-s'au uscat bine lacrimile, nu s'a împlinit anul de jale, și eată nouă lacrimi, nouă jale! Jale mare isvorită din sentimentul unei adânc simțite și mari pierderi în viața noastră românească. Golul ce l'a lăsat în urma sa bravul oștean și bunul Român Trapsia, încă mult timp va rămâne ne-umplut.

Da, pentru-că puțini au știut și mai ales puțini au avut și au curagiul, ca se împace ca și el datorințele chemării cu acelea ale neamului. din care făcea parte. El, căpitan militar cu trup cu suflet, era în același timp Român învâpăiat, Român în puterea cuvântului.

El nu era Român mare de ocazie, nu parada cu naționalismul sen, precum durere, mulți o fac astăzi, ci din convingere intimă ținea la limba strămoșască și la neamul seu, cu toată-că împregiurările în cari a fost ne-

voit să petreacă, au fost foarte puțin priincioase pentru această convingere.

Căci dela vârsta de 13 ani începând, aproape neconștient a trebuit să-și mănșe zilele printre străini; studiile și-le-a făcut în Cașovia, Märtsch-Weisskirchen și în Viena, ba și între străini, ear' în cariera sa de oficer, afară de timpul cât a trăit ca colonel în Sibiu, deasemenea a fost mai tot între străini.

Mai adaugem, că și prin căsătorie a intrat într-o familie altcum prea distinsă, dar' străină cu religiunea și limba de neamul seu.

Și cu toate acestea, precum prea nimerit a accentuat și Prea Cav. Sa părintele arhimandrit Filaret Musta în cuvântul ocașional ce l'a rostit, cei cari au avut fericirea să conștină mai adese-ori cu dñsul, rămăneau uimiți de sentimentele sale puternice naționale, de interesul viu ce-l purta cauzelor noastre de toată mână și de priceperea ce o desvolta în mersul vieții noastre publice. Și această ținută a dñsului se prezentă cu atât mai în lumină, cu cât în anumite cercuri este acreditată tesa, că oșteanul n'are naționalitate, și cu atât mai vrednică de laudă, cu cât cei mai mulți dintre oficerii români par a fi călăuziți de acest principiu.

Este adevărat, că ca oficer superior dñsul poate tocmai pentru-că se afirma ca Român a fost ținut prin sistemul zilei la distanță de puținele centre unde pulsația românească este ceva mai tare, dar' tot atât de adevărat e și aceea, că dñsul cu toată românitatea sa era protegiat de personaje de cele mai înalte din monarhie și bine-văzute chiar și la Curtă.

Locotenent-mareșalul campestru Trapsia cu toate-că din început până în sfârșit a fost Român verde și s'a fătrepus de nenumărate-ori pentru frați de ai sei de un sânge, totuși la vârsta de 35 de ani a ajuns major și la cea de 47 de ani general.

Cu toate-că era un aderent ferbinte al „Tribunei“, bolnăvindu-se la anul 1890 doi ani de zile i-s'a ținut în rezervă locul de locotenent-mareșal campestru cu buna speranță, că însăși-năbușându-se, va reîntra în activitate, un cas de altcum destul de rar în analele armatei împărăției noastre. Vezi bine însă, dñsul la anul 1866, când cu războiul austro-italian, a intrat în foc pe propria sa răspundere în fruntea rezervei de artilerie, ce sta sub comanda lui, și a sêvrșit un act de vitejie prin respingerea atacului dat de inimiză la Custozza, încât a fost distins de Majestatea Sa cu ordul Coroana de fer și cu decorațiunea de război. Tot pentru meritele sale militare a fost decorat și cu ordul Leopoldin.

Locotenent-mareșalul campestru Trapsia încă din tinerețe a dat probe de talent și superioritate, fiind primul între colegii sei prin instituttele militare, la cari a studiat. Această superioritate și-a păstrat-o și în decursul întregii sale cariere militare. Fiul lui unui simplu sublocotenent din satul Lăpușnicele, din fostul confiniu militar, era lipsit de ori-ce legături și de ori-ce patronagii. Agerimea și rarile sale cunoștințe de fach însă l-au pus tot mai mult în evidență. De aceea avangiază nu ca fiul al simplilor muritori, ci ca cei din cele mai înalte case boierești. La vârsta de 47 de ani general-major și la cea de 52 era deja prenotat pentru locotenent-mareșal cam-

pestru. Astăzi, dacă bunul Dumnezeu ni-l-ar fi ținut întreg și sănătos, cel puțin de un an, ar fi poate Feldzeugmeister și inspector general al artileriei, adică ar fi atins ultimul grad de înaintare din strălucita armată a împărăției noastre.

El, care întru început din lipsă de titluri nobilitare și de legături însemnate, era așa zicând neabăgat în seamă, mai târziu prin hârmă și excepționalele sale aptitudini a devenit unul dintre bărbații cu trecere până și la cei mai sus puși superiori ai sei; ajuns a avé pe partea sa protecția chiar a celor mai înalte persoane și s'ê fie apreată bună-ora de bărbați ca marele beliduce, Archiducele-mareșal Albrecht și de unul dintre cei mai străluciți capi în armata artileriei, cum a fost Archiducele Wilhelm, nu este lucru ușor, dar' nici mic. Dar' tocmai pentru-că răposatul Trapsia începuse a fi apreat de astfel de capete luminate și distinse, golul rămas în urma lui nu se va pute umplea așa cu una cu două; înțeleg cu un Român și din punctul nostru de vedere. Ceea-ce tinde o rază de mângăiere este, că în generația mai tină, la intervenirea dñsului și prin fermecătorul exemplu al avasamentelor sale, puțin, ca să nu zic de loc obiciuite la Români, se află vre-o câțiva tineri, cari îndreptățesc la frumoase speranțe. Adevărul este, că din genunchelul mai vechiu de oficerii români, nu este nici unul, care se-i poată lua locul.

Și aceasta este ceea-ce ne dispune ca să simțim și mai mult mutarea lui din această lume. Sânt vremi grele cele-ce le străbatem și mersul nostru este îndoit de greu, dacă nu avem în apropierea Tronului, nici măcar

de sêmână, oameni de stat și de inimă. Eată de ce jalea este și trebuie să fie atât de mare, de ce sântem atât de obidați în urma pierderii generalului Mihail cavalier de Trapsia.

Onorurile militare făcute cu ocașia înmormântării au contribuit mult la imposanța conductului, dar' cu toate acestea nici pe departe nu s'au desfășurat din partea noastră a Românilor acea pompă, care ar fi fost vrednică de noi și de decedatul și care ar fi impus nițel și străinilor.

Un observator.

(Schia biografică) Mihail cavalier de Trapsia s'a născut la anul 1838 în comuna Lăpușnicei din fostul confiniu militar. Părintii sei sublocotenentul Mihail Trapsia și mama Ana născută Bodrila. Școalele elementare și așa numita școală matematică le-a terminat în Caransebeș.

La anul 1851 a intrat în școala de educațiune (Erziehungshaus) din Cașovia, unde a petrecut până la anul 1853. De aici a intrat în școala superioară de educațiune (Obererziehungshaus) din Märtsch-Weisskirchen, unde a petrecut alți 2 ani. După absolvarea acestui curs cu succes eminent, a fost comandat pe un an de zile la corpul de flotile. Terminând și acest curs, a fost primit în academia de artilerie din Viena, pentru care armă a avut o deosebită aplicare. Îsbucind războiul austro-italian la anul, 1859, a fost înaintat la gradul de sublocotenent la artilerie înainte de a absolva academia. Ce privește progresul în studiile academiei, a fost totdeauna primul între colegii sei.

din alegerile votului universal, simțământul pentru a pricepe necesitatea de a alcătui monarhia pe baza federalistică. Alături de centralismul a monarhiei se poate închipui numai cu menținerea privilegiilor singuraticelor clase și naționalități. În momentul ce veți da voe spiritului democratic să între aici, nu va mai pute fi susținută așa tare ideea centralistică, ca până acum. Având în vedere varietatea întocmirii monarhiei; dezvoltarea firească și în atât de diferite chipuri a singuraticelor țări; având în vedere deosebirea împregiurărilor culturale, economice și sociale, precum și deosebirea între diferitele naționalități, nu este cu puțință a ocărui această monarhie în mod centralistic. În momentul, în care pe baza dreptului electoral universal, egal și direct vom avea un parlament nou, vor veni vremuri mai bune pentru pretenziunile noastre, care nu țineste nici un rău pentru altcineva, ci numai drept și dreptate. De aceea apărăm și întotdeauna vom apăra dreptul electoral universal, egal și direct..."

(Va urma.)

Studentii.

Demonstrațiunea studenților vienezi.

— Raport special. —

Viena, 13 Maiu n.

Sute de studenți s'au adunat. Vestibulul universității e plin de nu mai încapă nimeni. Și totuși mai curg necontenit.

Nu i-a conchemat nimeni, poate nici ei nu s'au convorbat, și totuși s'au adunat, s'au adunat din convingerea, că e o datorință a lor de a se aduna, de a demonstra. În mod brutal ne-au suprimat vocea de indignare, de protestare, nouă academicilor liberi. Douăzeci societăți au fost ridicate, disolvate. Mandatarii nostri au fost citați înaintea forului polițienesc, nu pentru-că au comis ceva ilegal, ci că ar fi comis ceva "necuvincios" (*Unpassendes*). Și rectorul magnific la toate acestea a tăcut. El, care e chemat a apăra libertatea noastră, și-a uitat de demnitatea sa, a secundat pe ceilalți, citând și el pe mandatarii nostri înaintea sa. Ba ce e mai mult, ne-a amenințat, că dacă ne vom aduna în masse mai mari în vestibulul universității, îl va preda poliției, — acel vestibul, în care nu e iertat să pășească nici un organ al poliției, căci e pământul libertății academice, e pământul almei noastre mame.

Eată ne-am adunat. Toți cu aceleași simțăminte, toți cu aceeași indignare. Cum bășăie, cum se mișcă totul! Toți ar voi să audă, toți ar voi să vadă ce se întâmplă. Lăzina nu e dată încă. Murmurul din ce în ce crește.

Servitorii universității, ai clinicelor și ai institutelor celorlalte sunt conștienți. Stau ca comandantul lor — cu pedelul — în mijlocul mulțimii. Pedelul se preumblă printre noi, unii îl ignorează, alții cu față nevinovată îl întreabă, că ce are oare să însemneze mulțimea aceasta de studenți, și alții îl urmăresc, ca niște detectivi, când se întoarce în dreapta și în stânga, când dă în stânga, eărăși sunt în urmele sale.

Studenții încă tot mai vin. Un vuit străbăte la tine cum îl auzi vara, când nouri grei și negri se adună pe cer, și din pădurea depărtată auzi un ton nedescriptibil, un șue-

Luând parte la războiul din 1859 în Italia, a servit în armată încă doi ani, după cari apoi în anul 1862 a intrat în școala de război (Kriegsschule) și după terminarea acestei școale cu un curs de doi ani, a fost înaintat la gradul de locotenent.

La izbucnirea războiului austro-italian din anul 1866, a avansat la gradul de căpitan în statul major, în care calitate a servit până la anul 1873. În decursul războiului din 1866 a intrat în foc pe propria răspundere cu rezerva de artilerie, ce sta sub comanda lui. Prin acest pas i-a succedat a respinge atacul energetic al inamicului la Custozza. Acest act de vitejie servi drept bază de a fi decorat din partea Majestății Sale Monarhului cu ordul Coroana de fer, cu decorațiune de război. La anul 1873 a fost înaintat în Budapesta la gradul de major, ear la anul 1877 la gradul de colonel. În anul 1879 a fost denumit de comandant al regimentului de artilerie nr. 2 din Olmütz. A fost transferat mai târziu la Sibiu tot în calitate de colonel. În anul 1885 a fost înaintat la gradul de general-major în Lemberg, de unde fiind transferat la Graz a mai servit până la 1890, când devenind morbos a fost concediat tocmai în momentul când era prenotat la rangul de locotenent-mareșal-campestru.

Luând morbul dimensiuni tot mai mari, în anul 1893 a cerut însuși pensionarea, ceea ce i s'a și încredințat pe lângă accentuarea meritelor sale militare și pe lângă conferirea ordinului Leopoldin, dându-i-se și titlul onorific de locotenent-mareșal-campestru.

rat, un urlet; e semnul orcanului ce se apropie.

Deodată se aude o fluierătură, tăcere profundă se naște. Nu ai crede că ești între mii și sute de studenți iritați, ai crede poate că ești într-o pădure, tainic dormitoare. „Pereat millenium!“ strigă acum o voce, și „pereat millenium!“ răsună asurzitor din toate părțile; — așa se înalță strigătul de răsunare spre ceruri. „Loslassen!“ „Loslassen!“ răsună printre strigătele de „pereat“, se naște un tumult, bețe se ridică amenințător, un chaos de strigăte, de amenințări. Servitorii s'au fost aruncat pe doi studenți ca să-i ducă înaintea rectorului cu putere brutală. Tumulul crește, strigătele, gesturile devin tot mai amenințătoare, până-ce pe studenți îi scapă mulțimea soților lor, ear' pe servitorii îi alungă. Apoi urmează o pauză, și deodată ca dintr'un impuls răsună eărăși „pereat millenium!“ „pereat!“ „pereat!“ Și în strigătele asurzitoare se amestecă șuierături, de ai crede că ridică cupola cea frumoasă în văzduh. Larma abia se potolește, și răsună a treia-oară „pereat millenium!“ — Și apoi răsună, tot așa de vehement, strigătul „pereat Gausch!“ *) și când o voce strigă „pereat Menger!“ **) se nascu un adevărat „sabbat de strigoii“; cugetai că columnele masive de marmură neagră se clătina, se cutremură. „Pereat Steyskal!“ *** „Pereat“, „pereat!“ mai răsună, apoi părăsirăm universitatea în șiruri lungi.

Titul.

Demonstrațiunea studenților din Praga.

Dăm, după „Národní Listy“, amănuntele demonstrațiunii antimilenaro-anti-maghiare, arangiată Dumineca trecută în Praga, de către studențimea universitară slavă.

„Intrunirea — zice raportorul — a fost bine cercetată în ciuda pedecilor, ce le pune legea despre intruniri; au fost de față cum la 500 de studenți. Desbaterile s'au urmat cu vioiciune și indignare, aproape corăspunzătoare lipsei de scrupule a volniciei maghiare. Unul dintre convocatori, cari cu toții își au absolvate studiile, a deschis intrunirea salutând cordial pe cei de față, mai ales pe studenții croaiți, slovaci, sloveni și serbi. Toate aceste colonii academice slave au fost reprezentate în număr complet și salutate în mod cât se poate de simpatic. Croaiții, nu de mult eșiți din temnița dela Belovár, au fost obiectul unor ovățiuni speciale.“

Darea de seamă a ziarului dă extracte din vorbirile pronunțate. Primul și mai mult decât ceilalți a vorbit un student slovac; după el un Croat; pe urmă un Sloven din Ungaria, din părțile dincolo de Dunăre. Acesta spuse între altele, că ministrul Wlasics este de neamul lui, adică tot Sloven din Ungaria.

După vorbirile înfăcărâte ale acestora, unul din convocatorii expune, că „scopul intrunirii a fost de a auzi cuvântul reprezentanților tinerimii popoarelor asuprite din Ungaria“. Vrea însă să adauge la cele zise și el, ca reprezentant al tinerimii studențești din regatul Boemiei. „Uvertura la serbările millenare, zice, au fost pun-găscurile, volnicile la alegeri, precum și tot soiul de Pulszkyade și Miklós-ade“. În urmă, oratorul ajunge a vorbi despre opera însăși în iluminarea ei bengalică. Presa maghiară, polono-aristocratică și jidănească din Viena trimbiță măreția strălucitoare a serbărilor, vorbește de sute de mii de străini în Budapesta, pe când domniile lor nici nu cutează a aduna până acum numărul cercetătorilor expoziției. (Într'adevăr, așa de puțini oameni vizitează expoziția, încât ziarele de rușine și de a nu înștrăina și mai mult lumea, n'au publicat până acum numărul vizitatorilor decât dintr'o singură zi, Dumineca trecută, 10 Maiu. Red. „Trib.“) După marile proteste din Belgrad, București, Viena și Innsbruck, și noi am avut datorința de a ridica un astfel de protest, și sper, că această voce a noastră va suna și ea destul de sgărăitoare în opera maghiară. De altfel deja și elementele democratice printre Polonezi, ba chiar și presa independentă din Germania le spune buchile Maghiarilor, — prin urmare, cine mai stă în spatele lor? Dar' nici poporul lucrător maghiar însuși nu merge cu ei, căci nu i-a dat voe să serbeze 1 Maiu, de frică poate să întunece strălucirea milleniului.

„În acest moment, zice raportorul, intră în sala „Reuniunii tipografilor“ comisarul polițienesc, voină să controleze biletele de invitare; vorbitorul sfirșește prin a declara, că și studențimea cehă de pe la înalte școale se alătură la protest din punctul de vedere atât național, cât și umanitar.“

*) Ministrul de culte.

**) Rectorul magnific.

***) Căpitanul orășenesc de poliție.

A mai vorbit încă un student din Moravia, scoțând la iveală însemnătatea țării Moravia în luptă cu maghiarismul. Pe urmă a fost primită următoarea rezoluție:

„Astăzi, când la porunca — căreia s'a supus și unii episcopi renegați ai popoarelor nemaghiare din Ungaria — se fac slujbe dumnezeiești solemne în bisericele din toată Ungaria întru slăvirea existenței de o mie de ani a statului ungar, declarăm noi, tinerimea slavă din Praga, că protestăm cu toată energia în contra acestor serbări, care prin caracterul și tendința lor formează o vătămăre grea a popoarelor nemaghiare.

„Stând pe punctul de vedere al dreptății și umanismului, al deplinei egale îndreptățiri naționale, politice, culturale și sociale a tuturor naționalităților, condamnăm cu amărăciune adâncă în suflet, asuprirea fără scrupule și nedreptatea, de care suferă în toate aceste privințe naționalitățile nemaghiare din Ungaria din partea usurpatorilor maghiari ai puterii politice;

„condamnăm tendința Maghiarilor contrară adevărului, care țineste într'acolo, că înaintea întregii lumi civilizate se înfăpșeze Ungaria ca o țeară, în care reprezentanții a tot ce înseamnă progres, ai întregii vieți politice și culturale sunt numai Maghiari, ear' popoarele nemaghiare, cari în realitate au partea de leu întru propășirea generală a Ungariei în restimpul de o mie de ani — ar fi numai elemente inferioare, nefind de loc factori politici, sociali și culturali;

„condamnăm politica șovinisto-volnică a Maghiarilor urmată față cu naționalitățile; o politică aceasta, care nu ține seamă nici de drepturile recunoscute prin lege ale naționalităților nemaghiare, desbrăcându-le și ca corpuri întregi și pe singuratici chiar și de elementarele drepturi cetățenești, ear' prin aceasta le ia posibilitatea, a lua parte, în măsura ce li se cuvine, la viața publică; politică, care pune tot felul de pedici în calea popoarelor nemaghiare în propășirea lor culturală, răpindu-le mijloacele, cum sunt școale, așezăminte de știință și economie, dreptul de intrunire și de a forma reuniuni, etc.; în sfirșit politică, care prin influința morală a sâlbaticului deținător de putere demoralizează pe toți aceia, cari n'au mijloace îndestulitoare contra acestei demoralisări;

„de oare-ce, așadar, serbările millenare sunt menite pe departe a ascunde aceste asupriri, nedreptăți, fărâdelegi și volnicii, pe de alta a înfăpșea drept adevăr minciuna, că naționalitățile nemaghiare din Ungaria ar fi mulțumite cu a lor stare politică și socială, — de aceea protestăm energic și în deplină armonie contra acestor serbări, contra caracterului lor, a tendinței-le, ambele aceste considerațiuni constituind o adâncă vătămăre a popoarelor asuprite nemaghiare din Ungaria, precum și totdeauna o vătămăre a ori-cărui simț de dreptate și morală.

„Ne alăturăm deasemenea la protestul colegilor nostri din Viena, Innsbruck și București, precum și al academicilor croaiți de față; deplina noastră abținere dela serbările millenare și dela expoziția din Budapesta, promițând că vom lucra din răspundere în cercurile noastre contra cercetării acestei expoziții, spriginind în deplină armonie întreaga presa cehică în atitudinea ei refuzătoare față cu serbările millenare.“

Am dori, că tinerimea română de pe la înalte școli atât din monarhie, cât și din România să se pună în contact direct cu studențimea din Praga. Pot să corespundă chiar și în limba română, căci mai mulți universitari de acolo cehi și slovaci intr'atâta au învățat deja românește, încât o reuniune studențească de acolo primește „Tribuna“ și corespundează chiar cu noi în limba română.

Studenții terorisați.

Am luat în două rânduri notiță despre modul, cum se impune studenților de naționalitate străină la gimnasiile de stat serbarea milleniului. Primim astăzi din cercurile acestor prigoniti studenți multe amănunte, cari pe de-o parte ne silește a protesta cu indignare în contra abuzului ne mai pomenit în purtarea bruscă și lipsită de cel mai elementar tact pedagogic și — moral a profesorilor gimnasiali. Eată între altele ce ni se comunică din partea unui student:

„În zilele din urmă am fost expus unei adevărate furii din partea profesorilor dela gimnasiul de stat din loc. Pentru ce? Pentru-că am avut ne mai pomenita cutezanță de a-i spune unui conșcolar român, care se plimba fâlos cu cocradă ungurească pe piept, că s'a nu i-o mai pună, căci el este doară Român!“

„Au început apoi a mă descoase, că cine ne învață pe noi Români, a vorbi astfel? Cine ne prosteste și apoi ride de noi, când dăm de necaz. Eu i-am răspuns, că o știm de-a rostul și nu avem lipsă de învță. Ear' pe urmă a zis unul către noi: Veni-va în curând vremea, ca Români să se roage de ier-

tare Ungurilor; căci România este strimtorată de Ruși și trebuie să ceară în genunchi ajutorul Ungurilor. Politica Românilor din Ardeal o conduc numai oameni proști și fără pricepere, care ne ademenești și îndeamnă la rău! (Ei bine dlor profesori, astfel de expectorări otrăvitoare se propun mlădițelor tinere în oarele de istorie? Rușine! Redacția „Tribunei“).

„Totodată merg atât de departe în șovinismul lor, încât ne opresc ca pe viitor să ne mai prezentăm în vestiminte românești, zicând, că sunt „ciuhe“ sâlbatică, că e vremea să ne îmbrăcăm europenește etc.

„De câte ori auzim vorbe ca „oly Istentöl elrugasskoddot vad népet, mint ezen oldál nép nem láttam életben“. (Poate nu se vor fi uitat în oglindă!) Apoi ne întreabă mereu, că asta este mulțumita noastră, a Românilor, pentru-că ne-au apărât vreme de o mie de ani în contra dușmanilor Turci, Nemți, Cehi etc.

„Poftim de ce lecțiuni sântem părtași, cum sântem insultați noi, cari plătim doar' 36 fl. didactura la an și formăm cu toți Români 2/3 din nrul școlarilor.

„Mie în special mi-s'a pus în vedere eliminarea pentru faptul meu de mai sus, care zic ei, înseamnă tradare de patrie.“

Astfel glăsuște vocea unui tinăr student. Si inima ni-se umple de mâhnire adâncă la auzul acestei fragede voci, căci ea este un suspin înfiorător. În lipsă de școale proprii — cari a le înființa nu ni-se permite — sântem constrinși a ne trimite pe băieți în școalele statului, cari sânt doar' și ale noastre. În unele școale însă stăpânește ura de rasă până la extrem, căci stăpânitorii nostri nu se sfîșec de a ne fi dușmani încarnați și în școale, nu se sfîșec de a batjocori în mod barbar băieții nevinovați.

Acesta este civilizațiunea voastră?

Roșiți, dacă aveți sânge sănătos!

MILLENIADE.

Din Beiuș.

— 12 Maiu n.

Ieri și alaltaieri se ținură și în orașul nostru serbări millenare. În aceste două zile avurăm ocaziune a ne cunoaște și mai bine, care sânt bărbății cu caracter firm românesc, și care sânt șovăitorii cu doi bani în trei punți.

N'am voe a mă ocupa întâiu cu serbările ungurești de aici, este lucrul lor domestic, facă-și de cap; de ce am să mă ocup este o boală generală, care în măsura în care progresează maghiarismul, se lățește și între noi.

O mână de Maghiari de aici, dimpreună cu Jidanii, cari mereu ne copleșesc, deciseră cam de vre-o două săptămâni, ca în ziua de 10 Maiu să facă caravana dela o biserică la alta, și apoi seara un conduct de facile, pe lângă iluminarea orașului futreg.

Primarul orașului, care e viță de episcop român, altcum dintr'o familie țerănească din o comună vecică, și-a trimis în zilele premergătoare argații din casă în casă cu porunca, ca cu ocaziunea tâmbălăului cu făclii, care se va ține în 10 Maiu seara, fiecare căteșen să-și lumineze casa, pentru-că în cas contrar poate să i-se spargă ferestrele, și tot în acea zi, să meargă din biserică în biserică.

Altcum primarul nostru, cu simț românesc: ca în palmă, precum s'a putut ceti și în jurnalul nostru „Tribuna“, în privința aceasta a fost premers de protopopul unit Augustin Antal, care într'o oră nenorocoasă, avu slăbiciunea, cu o săptămână mai înainte, a-și invita și îndemna credincioșii sei, ca să participe la liturgia solemnă din 10 Maiu, ce are să o țină pentru „înălțătorul eveniment“ al cuceririi popoarelor din țeară, prin Maghiarii iubulanți.

Însă se trece la obiect. Protopopii nostri, Augustin Antal și Vasile Popp, doară pentru-că pentru bagatelul de câte 80 fl. sânt și cateheți la școala maghiară de fete din loc, ținură ziua solemnă pentru „înălțătorul eveniment“ și în ziua aceea Ungurii în companie cu Jidanii ne și năpădiră bisericele, pentru de a lăuda pe Domnul pentru acel „înălțător eveniment“, că am devenit cuceritori de Maghiari.

Ce ironie din partea preoților nostri! — Ba să vă comanic ceva și mai înstrăștor. În biserica gr-orientală, caravana nu s'a sfîșit a intra și cu steag maghiar. Astfel de lucru nu s'a întâmplat numai în vremea renegatului protopop de odinioară, Füstös Papp János.

Sărmane Beiușule, ce mai ajunsăși. Odată figurai între centrele culturale românești; dădeai și semne de viață românească, ba din când în când te și afirmai ca un centru cultural românesc. Și acum... ai de-ăzut. Gimnasiul i-i maghiarizat, inteligența amor-

țită întru atâta, încât suferă ca în una din bisericele sale înșiși flămură maghiară să se introducă...

Caravana finindu-și treaba prin biserici, se apucă seara de a-și face și tâmbălăul cu făclii.

Românii de aici se întreabau, că care între conașionali lor aflase - vor și de acele caractere slabe, cari în ciuda goanelor ce zilnic îndurăm, să iubeze dimpreună cu asupritorii nostri.

Vine seara, și ce să vezi, la ora 7 1/2, căsile inteligenței române de aici mai toate iluminate...

Și, deși moderatul Metropolit din Sibiu în circularul seu millenar scrisese, e imposibil ca inteligența română să participe la serbările millenare, cari sânt simbolul Ingenuncherii noastre ca națiune, totuși la noi, în orașul nostru s'au aflat inteligenți în privința caracterului românesc cu mult mai presus, decât „moderatul“ Metropolit din Sibiu.

Că ce este motivul acestei josnice umiliri, nu-l pot înțelege, pentru-că nu pot presupune nici despre un om inteligent să nu înțeleagă și să nu cunoască trista și înfiorătoare situație politică, în care ne aflăm mai ales noi Români. S'au nu ved domnia-lor cum sântem persecutați, zilnic huiduiți și întemnițați; pur și simplu numai pentru aceea, că cerem drepturi și pentru națiunea noastră? În așa situație tristă, e consult, e politic și oportun, ca să dăm semne de bucurie, ba să și serbăm?...

...Vă rog pentru răspuns, domni cu gura mare din Beiuș? Sau frică aveți a vă afirma ca Români. Însă ori-cum stă lucrul, lumea românească trebuie se știe cu cine are treabă: cu oameni tari în credință, sau slabi de caracter românesc...

Să înșirăm dară, dintre ai nostri pe cei iubitori. Au iubit și iluminat protopopii A. Antal și V. Papp, curtea episcopescă, care și steaga arborat, iluminat au fost gimnasiul, internatul Pavelian, casele profesorilor gimnasiali, casa catichetului Nicolae Diamandi. Mai încolo n'au putut rămânea neilluminate casele avocatului șovăitor Ambrosiu Kreta. Nu mă ocup cu casele renegăților Veghöz, Erdélyi și Teodor Fassie, pentru-că pe acestia de mult i-am perdit; nu voesc însă a lăsa ne pomenit pe „între patru păreți“, marele Român Paul Popp, care când e în vorbă cu tine, pe toți Maghiarii i-ar înghiți în o lingură de apă, ear' când e la „adeacă“, acolo te lasă unde te află. Acest mare Român, în a cărui casă altcum numai ungurește se vorbește, întru premărirea tâmbălăului millenar de aici, a aflat de bine asemenea a-și ilumina casa, deși Metropolitul sau în circularul millenar făcuse mărturisire, că în situațiunea politică de azi, nici un Român inteligent nu poate să iubeze. Așadar marele Român dela noi, s'a adevărit inferior aceluia, a cărui romanitate el în continuu o micșorează și micșorat.

În amara mea decepțiune ce o primii în acela seară memorabilă pentru noi, am avut însă și un moment înveselitor, văzând că casele advocaților V. Ignat, Constantin Boiț, Gavriil Cosma, Const. Popovici și a mai multor căteșeni români au rămas neilluminate. Ba pe avocatul Ignat, caravana din acea seară l'a și distins deschilint, spărgându-i ferestrele, și poate-că vandalismul să continua în mai mare măsură, dacă nu se afla un voinic țeran tinăr, care punând arma la ochi, la o fereastră deschisă din casă, nu provoca cu un glas stentoric pe tâmbălăști la îndepărtare momentană.

Beiușanul.

Milleniul în Hațeg.

Hațeg, 3/15 Maiu 1896.

Sâmbătă în 9 Maiu, s'a început și aici serbările tâmbălăului millenar, prin arborarea celor trei petece de colorii diferite (vorba ministrului Bánffy) în 15 exemplare.

Luni noaptea spre Marți însă, au pus la cale ruperea unui steag.

Eată cum vorbesc oamenii.

Duminecă au făcut domni un kiraludás la o căsă, „birtul cucului“, depărtare de o oră de Hațeg pe drumul ce duce către Sarmisegetusa „Ulpia Traiana“. Acolo chefuindu-se, — învțătorul reformat Elekes Kálmán s'a devenit cu ficiorul not. pub. reg. Bernád Béla în conflict, de au ajuns mai la revolver. — Noaptea a perit steagul de pe școala reformată unde locuște, și învțătorul. Dimineața poliția fiind înștiințată face tot se află făptuitorul, — aude și pe unul și pe altul afirmând una și alta, deține patru ficiori, băiețandri de ai nostri, — îi ține Marți și Mercuri pe la gendarmi și pe la poliție în „einzelarest“. — Vorbesc oamenii, — ba astăzi am înțeles chiar dela căpitanul de poliție că da, s'a ventilat și aceea, că cel furbit cu învțătorul reformat, adică Bernád Béla cu Henzey Gyözö deoparte s'a și răsbune pe Elekes, ear' de altă parte, vezi Doamne, cum se nu dăm noi Români semne de trădători

de răsvăritori s'or fi chefuit în o cărcimă și ambii s'or fi dus de au rupt steagul.

toate acestea, bieții noștri băieți au judecătoria, dar în urma în- a avocatului Dr. Suci- de loc i-a pus pe pi- le millenare n'a fost nici atrevin și atrag atențiunea asupra celor doi băieți un- guri, dar nime nu reflectează.

În urma acestora în preșeara zilei de 3/15 Maiu, când stam cu familia mea liniștit în casă, mi-au spart 2 oame ni ferestrele de cătră stradă. I-am văzut fugind, dar nu i-am putut cunoaște.

Am făcut astăzi arătare căpitanului de poliție, l'am rugat se mă lăe pe mine și fa- milia sub scut, — să-mi dea permisia de a-mi ține o pușcă cu 2 țevi și un revolver, și să interzică la neromâni a mai veni pe Zsákucz, ear' acelor 2 odoare millenare chiar și ziua, căci întemplantându-se ceva nen- rocire nu eu nici oamenii mei să nu fie răs- punzători. Mi-a permis totul, mi-a permis să țin și armele cerute. — Am arătat cauza și judecătoria, — care însă nu a luat act spunând că a luat căpitanul de poliție.

Tornyá Gyula, szolgabíró, zicea în cărcimă că el s'or fi ministru, ar destitui pe toți Ro- mânia din serviciu, — ba și polițai se aducă de s'cui; Elekes Kálmán zicea, că el ar face scurt, ar spânzura pe toți România, ear' Gááli Sándor că ar fi bine să fie revoluție, să omoare pe Români, — toți trei venitori aici.

Ioan Muntean.

Spicuiuri.

— Din „Budapesti Hirlap“ —

— Comuna românească și foarte bogată Petrovesslo din Torontal, a hotărât în comi- tetul comunal, ca întru amintirea milleniului se pună la dispoziția academiei maghiare o mie coroane pentru a îngrji de scri- erea celei mai bune cărți, prin care nema- ghiarii ar pute să învețe mai ușor limba ma- ghiară.

— În Abrud toate stradele au fost botezate (civil) cu nume ungurești. La pe- trecerea populară, ce a avut loc sub cerul liber, primarul Boér a ținut un patriotic toast, și după- ce a beut și a trântit păharul de pământ, de s'a zdrobit, și a zis: Astfel s'or pătească, ori-cine nu e adevărat Ma- ghiar! La aceste cuvinte s'au indignat și cei puțini linguiștori români, cari erau pe acolo, și s'au șters.

— În Temeș-Recaș, preotul catolic la 10 Maiu a ținut o predică germană (deși i-s'a cerut să vorbească ungurește) și a com- batut foarte aspru reformele „bisericești“ ale guvernului. La aceasta solgăbirul (un vestit pașă), precum și ceilalți reprezentanți ai au- torităților politice au părăsit demonstrația bi- serica, și s'au dus cu toții la — sinagogă.

— În Biserica-Albă, la ședința festi- vă a orașului, numai Aurel Novac și un Șvab bogat n'au luat parte; seara eară nu- mai ei n'au iluminat.

— În Lipova, la 9 Maiu, băieții de școală au eșit sub conducerea învățătorilor și a preoților: Voicu Hamza și Terențiu Oprean înaintea bisericii gr-or. și au plan- tat trei „arbori millenari“ Învățătorul Tudu- cescu a ținut o vorbire „patriotică“ sfârșind cu: „trăească patria maghiară.“

Meetingul dela Ploesti.

Duminecă, 20 Maiu st. n., s'a ținut la Ploesti în urma unui călduros apel lansat de un comitet compus din cei mai fruntași cetă- țeni ai orașului, un grandios meeting de pe- testare contra milleniului. În comitet s'au aflu- itre alții și domni deputați: Gregorescu Scortean, Arion și Dobrescu. Din partea co- mitetului național studențesc din București au asistat la meeting dñii: Cancicov, G. Ta- mara, Dimitriu și Bontaș. Studenții aveau cu ei drapelul albastru.

La gară studenții au fost întâmpinați de o mulțime de cetățeni. La sosirea trenu- lui muzica înțona marșul național „Deș- teaptă-te Române“. Imposantul cor- tegiu porni apoi în ordine perfectă spre liceu, în a căruia sală de gimnastică avea să se țină meetingul.

Sala era ticsită de lume, încă mai în- ainte de sosirea manifestanților, al căror nu- mer trecea peste 3000. Din cauza colosalei afliuențe a publicului, comitetul hotărî să se țină meetingul în curte.

Cel dintâiu orator fu dl D. Romanescu, bătrânul și meritosul președinte al Ligei din Ploesti. D-sa mulțumi cetățenilor în calde cuvinte pentru graba entuziasmul, cu care au răspuns apelului comitetului.

După aceste dl T. Raica arată, că s'or- bările millenare nu au caracterul pacinic și inofensiv al s'erbărilor dela Kiel și al celor dela inaugurarea podului peste Dunăre, ci el este s'erbătoarea asupritorilor cari caută să înjosească națiunile nemaghiare, de veacuri

prigonite și impilate. Milleniul este consi- țirea oficială a tendinței Ungurilor de a ma- ghiarisa popoarele de peste munți cari nu vorbesc aceeași limbă, nici n'au aceleași datini ca ei.

Mai vorbiră dñii: Cancicov, Bucur Spirescu și George Dobrescu.

În cursul vorbirii, dl G. Dobrescu ceti- câteva pasaje din „Amianus Marcelini“ și abatele Regino din Prün, care arată că Un- guri sunt s'elbatici, fioroși și refractari la ori-ce idee generoasă și umanitară. Ei bine — zice dl Dobrescu — Maghiarii au rămas astăzi tot așa cum erau acum o mie de ani, când hoardele lor cutropitoare s'au năpustit ca lăcustele pe mănoasele câmpii ale Pa- noniei.

În urmă dl Dobrescu dete cetire unei energice mișcări de protestare, care fu pri- mită cu aplauze furtunoase. În mișcune se aduc o seamă de ponderoase argumente con- tra s'erbărilor milleniului, cari „au ca punct de plecare falsificarea istoriei, ca scop, con- sfințirea tirăniei ca urmare, desfiderea cultu- rei și civilizației europene“ și cari pentru Români de dincolo „nu sunt decât un trist privilegiu, care le reamintește în general suferințele crude ce timp de 1000 de ani le-au îndurat și în special: omorirea metropoliților români Iorest și Brancovici, frângerea pe roată a eroilor noștri dela 1784 Horia, Cloșca și Crișan, profanarea me- moriei eroului dela 1849 Avram Iancu, pe care Ungurii îl considera ca bandit și nu permit Românilor a-i ridica nici măcar o simplă statuie în patria lui iubită, pentru care și-a jertfit vieța.“

Moțiunea se termină astfel:

„În basa acestor considerații cetățenii Ploesti protestează energic și solemn contra acestei imposturi porocite „Milleniul“ și con- jură pe toți aceia pentru cari numele de Ro- mân nu e o vorbă deșartă, ca nu numai să nu iee parte la milleniu, dar' să considere această comedie de bălciu ca cea mai grozavă insultă, adusă demnității neamului nostru.“

3/15 MAIU.

Ziua măreței adunări dela Blaj a fost s'erbată, credem, în toate părțile ro- mânești.

— Aici în Sibiu încă în ziua pre- mergătoare s'a făcut o excursiune în pă- dure, care a decurs vesel până seara. S'a încins chiar și o horă.

Aseară a avut loc o convenire so- cială în sala cea mare dela restaurantul „Ardean“, la care au luat parte dame și domni, între cari toate straturile socie- tății românești au fost reprezentate. Până și țerani (din provincie) au venit, Mai mulți oratori au arătat însemnătatea zilei. Petrecerea a decurs vesel, cu muzică și cântări naționale, până târziu noaptea.

— În satele din apropiere, după-cum aflăm, încă a fost s'erbată ziua de ieri mai pretutindenea. În unele sate din ziori de zi au început a suna clopotele bisericilor, ba s'a ținut și serviciu divin.

— Din București primim astăzi următoarea știre telegrafică, despre s'er- barea zilei de 3/15 Maiu:

„București, 15 Maiu 1896.

„Ziua memorabilă de 3/15 Maiu a fost s'erbătorită cu mult entuziasm de că- tră studenții universitari din Transilvania. S'au rostit mai multe discursuri pentru isbânda cauzei naționale.“

— Din Graz tinerimea academică ne trimite următoarea telegramă:

Graz, 15 Maiu 1896.

„S'erbăm cu mare însuflețire memo- rabila zi de 3/15 Maiu și dorim, ca punctele programului național, a căru- basă e pusă de adunarea cea mare de pe „Câmpul libertății“, să fie cât mai cu- rând realizate.

„Salutări poporului român; isbânda luptătorilor sei! Studențimea e cu voi.

Tinerimea română.“

— În Brașov 3/15 Maiu a fost s'erbătorit printr-o întrunire, la care au par- ticipat peste o sută de inși, scrie „Gazeta Transilvaniei“.

CRONICĂ

Sibiu, 15 Maiu n. 1896.

Dumineca orbului. Aflăm că în comuna Sibiel (cercul Seliștei) s'a manifestat poporul în contra ceremonialului millenar impus prin păstorală arhiepiscopescă. Ime- diat după liturgie au părăsit cu toții biserica în mod demonstrativ, rămânând la doxologia millenară numai preotul Popovici și cantorul Tipurița. E frumos de a auzi, că poporul are o judecată calmă și — ageră și nu se lasă momit de circulare, cari nu-i convin!

Învățători premiați pentru pro- gres în limba maghiară. „Néptanítók Lapja“ publică șirul acelor învățători, cari au

prigonite și impilate. Milleniul este consi- țirea oficială a tendinței Ungurilor de a ma- ghiarisa popoarele de peste munți cari nu vorbesc aceeași limbă, nici n'au aceleași datini ca ei.

Examen. Duminecă în 5/17 Maiu va țină examenul cu elevii din școala gr- or din loc (Suburbul de jos, poarta Turnului). Orele 2 p. m., la care prin aceasta se invită cu tot respectul.

Eară și earăși... steagul maghiar. Foile maghiare amintesc o nouă potcă cu stea- gul maghiar, întemplantă tot în o comună lo- cuită de Români și adevă în Bocșa-montană, unde mai mulți locuitori inteligenți ar fi rupt trei steaguri arborate pe localul primăriei. Detaluri nu ne s'unt cunoscute. — Steagul maghiar a fost deci batjocorit în timpul mai recent în următo-arele locuri: Zagreb, Belgrad, Caransebeș, Borșa, Budapesta, Turocz-St.-Márton, Bocșa- montană, Hațeg...

Steag negru. Într-o comună din Un- garia-de-Sud, numită Kondoros, s'a s'erbătorit milleniul cu mare alaiu. Numai țeratul Kohut Lajos s'a abținut dela s'erbare și pe lângă aceea a mai arborat o flămară neagră la casă. Tras fiind la răspundere pentru acest fapt, el a răspuns, că acest an este totodată și an de dolu pentru mulți locuitori ai Ungariei. Biel- tul țeran este improcusnat din cauza aceasta și probabil va fi și pedepsit.

Congregație contra-millenară. „Nemzeti Újság“ publică isprăvile lui Dániel László, fișpanul comitatului Nógrad, care prin volnicile sale a provocat resens în întreg co- mitatul, astfel că congreția (altcun aderenta în majoritate opoziției) n'a voit să țină ședința festivă prescrisă și ținută în toate celelalte comitate. Causa principală la această impo- trivire a fost faptul, că fișpanul a impus de orator festiv pe deputatul Pulszky Gusztáv, fratele marelui defraudant. — Presa opoziți- onală întreagă condamnă faptul „nepatriotic“ al fișpanului. Oficioasele tac. Pe noi ne im- poartă numai faptul, că ședința millenară festi- vă nu s'a ținut.

Distingeri. În concurile guvernamen- tale din Budapesta se vorbește despre niște distingeri, ce au să se distribuie corifeilor millenari. Vor fi distingi peste 60 de inși, toți aceia cari și-au câștigat vre-un merit pentru arangierea tîmbălăului. Ești urbi et orbi, că cele mai multe merite le au Ovrei. Ne permitem deci modesta întrebare, că fi-vor oare răsplătiți după merit acești Ovrei-corifei?

Un premiu regal. Una dintre cele mai mari distracții millenare a fost cursa de cai, la care a asistat în zilele trecute și Maiestatea Sa. La această cursă a ob- ținut un anonic Blaskovich primul premiu, de 100.000 coroane, ca cel mai bun alergător.. Eată pentru ce se risipește banii publici!

Marinimie. O telegramă din Roma anunță, că papa a dăruit 50.000 lire pentru îmbrăcămintea și ajutorarea soldaților ita- lienii, căzuți în prinoșoara Abissinienilor.

Fisică „millenară“. Șovinistul ziar „Erdéyi Híradó“ scrie, că școlările inter- natului românesc de fete din Czergepincz, drept s'erbare a „milleniului“ au purtat co- carde naționale românești; ear' pe grumazii pisicii din internat au legat pantifli tricolore maghiare! — Trăească „milleniul!“

Vifor. Alaltăieri a domnit un vifor teribil în capitala millenară, ce a produs mare confuție în șetrele de expoziție. Au fost do- borâte multe firme în întreaga capitală, au fost descoperite case, ear' comunicația a fost impe- decată. Mai mulți inși au căzut jertfă vifo- rului, loviți fiind de țiglele ce sburau jos de pe coperișe.

Moartea unui student bătrân. În Greifswald a murit în zilele acestea un student de 70 de ani, unul dintre acele dese tipuri de burși, cari se înscriu semestru de semestru la câte o facultate, fără de a mai absolve. Studentul din chestiune a fost în- scris timp de 50 de ani, adevă netto 100 de se- mestre. S'a ocupat exclusiv cu krügl-a de bere și cu luleana de porțelan, cari erau spe- cialitățile lui. Coloquii și examene n'a făcut în vieța lui, căci nu avea lipsă de nici un post, dispunând el de o mare avere! Halal de el! Requiescat în pace!

Circ. Prin noue achizițiuni circul din loc a devenit foarte interesant. Au sosit unele puteri foarte bune, între cari Mister Bob, marele salto-mortalist, m-selle Rosa, grațioasa balerină, care execută însoțită de corpolenta Janette (recte Flora) cele mai mo- derne jocuri balet. Prin acest nou sucurs, circul Karoly a dobândit mult în valoare și și-a câștigat mai multă atenție.

A apărut: „Călăuș în dreptul cambial“. De colau Nilvan, avocat și director execu- al institutului de credit și economii chioran Brașov. Tipografia A. Murășianu, 1896. Pre- țul 1 fl. sau 2 coroane.

Volumul în elegantă gine, se vinde cu prețul de

A apărut:

„Călăuș în dreptul cambial“. De colau Nilvan, avocat și director execu- al institutului de credit și economii chioran Brașov. Tipografia A. Murășianu, 1896. Pre- țul 1 fl. sau 2 coroane.

În „Editura cărților școlare“ din Bra- șov a apărut: „Istoria patriei“ în legătură cu evenimentele epocale din „Istoria univer- sală“ pentru școalele populare române, de Va- sile Goldis, profesor. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu, Brașov. Prețul 25 cr.

Căldarul zilei.

17 Maiu n. 1896.

Italian: Marea Mța Irina.

Gregorian: Ulbaid.

Soarele: răsare 4.27, apune 7.33 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 16 Maiu n. 8 ore dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul linear 726.5)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observat	Diferența din presură		
721.0	-1.0	+12.2	+17.1 + 7.8
			NV

Din țeară 14 Maiu n. 7 ore dimineața.

Stațiunile	Presiunea atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	Măci
Budapesta	760	- 7.4	NV	4
Sátmar	761	- 10.4	SV	1
Cluj	759	8.6	—	—
Orșova	753	14.0	V	3
Arad	762	- 8.8	NV	4
Aciova	—	—	—	—

Vestimente de bast din mătășă dură fl. 8.50

până la 42,75 pentru materie în robă com- pletă — Tussors și Schantungs-Pongees — precum și mătășă-Henneberg albă, neagră și colorată dela 35 cr. până la fl. 14.65 de metru, — leită, vergată, muștrată, damasturi etc. (circa 240 diferite calități și 2000 colori diferite și desemnuri) lîferes în casă liber de porto și de dare. Mostre la cerere. Pentru Elveția porto postal duplu. [122] 17-51

Fabrica de mătășă G. Henneberg (furnisor ces. și reg. al Curții), Zürich. Comandele se pot face și în limba ro- mânească.

Medicinae universae

Dr. P. Cioranu,

Medic pentru boale de femei, Accoucheur și medic

la băile din [1246] 2-5

FRANZENSBAD,

Stefanstrasse, „Villa Königshof“.

Hartel... Lire tur... Imperial... Ruble ruse... Galbeni... Napoleond'ori... (rus)

Bursa din

Din 14 Maiu

Renta de aur ung. 6%	122.14
" de aur ung. 4%	122.14
" ung. val. cor. 4%	122.14
Imprumutul căilor ferate ung.	125.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	121.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	121.70
Bonuri rurale ung.	97.14
" croate-slavone	101.14
Obligațiunile desp. regalilor	100.10
Imprumut cu premiu ung.	152.14
Lesuri pentru regulara Tisei și Seghedin	141.50
Renta de hârtie austriacă	100.50
" de argint austriacă	100.75
" de aur austriacă	122.025
Lesurile austriace din 1880	101.5
Acțiunile băncii austro-ungare	101.5
" de credit ung.	101.5
" de credit aust.	101.5
Scrieri fonciare ale institut. de cred. și economii	100.75
Argintul	100.75
Galbeni împărătești	5.64
Napoleon-d'ori	9.52
Mărci 100 imp. germane	58.75
Londra 10 Livres sterlingi	130.25

Bursa de Viena.

Din 14 Maiu n. 1896.

Renta de aur ung. 6%	122.14
" de aur ung. 4%	122.14
Renta ung. v. c. 4%	122.14
Imprumutul căilor ferate ung.	125.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	121.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	121.70
Bonuri rurale ung.	97.14
" croate-slavone	101.14
Imprumut cu premiu ung.	152.14
Lesuri pentru regulara Tisei și Seghedin	141.50
Renta de hârtie austriacă	100.50
" de argint austriacă	100.75
" de aur austriacă	122.025
Acțiunile băncii austro-ungare	101.5
" de credit ung.	101.5
" de credit aust.	101.5
Argintul	100.75
Galbeni împărătești	5.64
Napoleon-d'ori	9.52
Mărci 100 imp. germane	58.77
Londra 10 Livres sterlingi	130.20

Bursa de București.

Din 2 Maiu v. — 4 ore p. m.

Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib.)	09
Oblig. de stat C. F. R. 6%	100
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	100
Imprumutul municipal 6%	87
Scrieri func. rurale 5%	—
Scrieri func. rurale 7%	—
Idem urbane 7%	—
" 6%	102
" 5%	87
Bancz-Nat. (100 lei vera. Intr.)	1468
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vera.)	420
Soc. de Arg. Nat. (200 lei vera.)	487
Soc. rem. de reauș	118
Soc. de con (250 lei vera.)	106
Oblig. Căuzei Pensiunilor	380
Agio	—

Londra 8 luni	—
" cek	—
Berlin 3 luni	—
" cek	—
Paris 3 luni	—
" cek	—
Viena	—
Agio	—

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Băteș. Proprietar: Pentru T. L. Albini sub secestru; Ioelf Marschall.

Daruri pentru examene școlare.

Cărțile de rugăciuni:

„POARTA RAIULUI”

exemplarul 20 cr.

CALEA CEREASCĂ

exemplarul 50 cr.

se pot procura prin ori-care librar, sau direct dela [1432] 1—6

Michail Molnár,

librar în Baia-mare (Nagy-Bánya).

Pentru Domni!**Cravate** . . . . . (3 bucăți 1 fl.)
Ciorapi . . . . . (6 păr. 50 cr.)Cămeși, gulere, mangete, mănuși,
batiste ploiare și corturi
în cantitate mare de ales, lucru solid**cu prețuri ieftine**
la [1201] 4—6**Iulius Wermescher**

Sibiu, Piața mare — Strada Cisnădiei.

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Arhiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5%
interese fără privire la termenul de abdicere.Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.
După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc
îndată la pesentarea libelului fără abdicere.Depuneri se pot face și prin poștă și se efectuează momentan
după sosirea comandi.

Direcțiunea institutului.

[896] 13—50

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA”

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[803] 22—

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobiliile etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe casul morții și pentru termene fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1.095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

960.343 fl. 42 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu,
(Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov
(H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.**SENSAȚIUNE**fac din nou inventatele
ciasornicele de buzunar goldin-remontoir originale de Genua
cu capac dublu,
mechanism fin de precisiune din nikel, și cadran emailat.Aceste ciasornice, multumită amestecului de metal
specific și cu totul nou, chiar și de către oamenii de
resort se pot cu greu deosebi de ciasornicele veritabile
de aur, atât ce privește înfățișarea, cât și lucrul nobil
și artistic (gravagiu exclusiv de mână). Pentru cia-
sornicele noastre de goldină oferim garanția cea mai
sigură, că-și păstrează pentru totdeauna asemănarea
cu aurul și că mechanismul este cu cea mai mare în-
grijire regulat și reparat. [1134] 6—6Pentru mersul regulat se dă o **garanție în scris pe trei ani.****Prețul pro bucată 6 fl.**La acestea un lanț de goldină cu carabin de siguranță în fason sport, marquis sau
chirasă, preț pro bucată fl. 1.50.**La fiecare ciasornic un etui gratuit de piele.**

A se recomanda prin depositul central

Alfred Fischer, Viena, I., Adlergasse Nr. 12.**Prima fabrică de țigle pentru siguranță**
Stefan Bohn et Comp. Lugoj,

recomandă produsele sale:

Prima cărămidă de zid
prețuri foarte ieftine.

Mai departe:

Țiglă de coperiș pentru siguranță.

Cea mai nouă invențiune senzațională pe terenul acesta.

PENTRU LUGOJ ȘI ÎMPREGIURIME 60 cruceri METRUL □. Aceste țigle sunt numai de câte 28—30 kilograme la metrul □.
În urmarea acestei greutate foarte neînsemnată, caferii sufer foarte puțin.
Țiglele acestea sunt și impregnate așa, cât construcția de lemn e asi-
gurată în contra umezelii, ce se conservează în timp îndelungat.Întocmirea de construcțiuni întregi se primește pentru prețuri
moderate,executându-se din materialul cel mai bun pe lângă garanție de mai
mulți ani. Se roagă pentru comande numeroase [1318] 3—8

cu stimă:

Stefan Bohn et Comp. Lugoj.

Fabrici de țiglă:

În Lugoj lângă drumul ce duce la Bocșa și Reșița; în Chichinda-
mare, Hatzfeld, Sânt-Hubert și Károlyi-liget.1 orologiu de buzunar anker remon-
toir, prima, merge exact, cu garanție de
trei ani;1 lanț din aur imitat;
2 bucăți de inele din aur imitat cu
briliant similit și rubine;2 butoni de manșetă din aur imit. cu
mechanică patentă;

1 o frumoasă broșă pentru dame;

3 butoane de piept din aur imit.

Toate aceste 10 obiecte admirabile
costă la oaltă [1289] 1—6**3 fl. 50 cr.**

Se expediază cu rambursă prin firma

Alfred Fischer,
Viena I., Adlergasse 12.

La cașă nu corespunde, banii se retrimit.

Prima casă de păstrare din Perjámos

în Perjámos-Haulikfalva, cu edificiu propriu în piață

înființată la anul 1872.

Capitalul acțiilor fl. 100.000 = 200.000 coroane.
Fondul de rezervă fl. 11.250 = 22.500 coroane.
Total fl. 111.250 = 222.500 coroane.

Se socotesc pentru cambii prima 8 percente.

Ofere împrumuturi hipotecare cât se poate de ieftin.

Direcția primei case de păstrare din Perjámos.
[1389] 4—6**Zacherlin****Efect miraculos! Omoară — ca nici un alt**mijloc — ori-ce insect, pentru-ce și este ca unic lăudat și căutat în lumea întreagă. Semnele lui sânt: 1. flaconul
sigilat, 2. numele „ZACHERL”.

[1090] 4—10

Se poate procura în Sibiu la domni:

Julius Ballmann.
Johann Billes.
Wilhelm Frank.
Ludwig Fuchs.
R. Gardik.G. W. Grohmann.
Gustav Gürtler.
Ludwig Gürtler.
Friedrich Homm.
Franz Jahn Söhne.Gustav Kessler.
Ludwig Kurowski.
J. B. Misselbacher sen.
J. C. Molnar, apot.
F. A. Reissenberger.Daniel Schön.
Rudolf Schuster.
Josef Schwarz.
Carl Sebes.
Georg Serfözö.A. Reisch.
K. Tartler.
Franz J. Wagner.
Josef Wagner.
Wilhelm Wazek.
Josef Zimmermann.

În Mediaș la: Carl Breckner, Joh. Buresch jun., F. J. Guggenberger, Martin Schemmel.

Depozite se află în toate localitățile din Transilvania acolo unde se află afișate placate
despre Zacherlin.